

var overhovedet ikke stor. Mens han selv førte stort Hus og gentagne Gange temmelig ugenert havde krævet Menighedens Paaskønnelse bevidnet med klingende Mønt, var han meget paaholdende, hvor det galdt en Haandsrækning til andre. Mere end een Gang havde Per haft Lejlighed til at høre, hvorledes han affandt sig med Fattigfolk, der søgte til ham om Hjælp, ved Løftet om at „indeslutte dem varmt i sine Bønner.“

Med alt dette tvivlede han dog ikke et Øjeblik om Oprigtigheden af sin Svigerfaders Religiositet. Men det var ham netop det mislige ved Sagen og det, der endelig bestemte hans Forhold til Troen, at denne, hvor den ikke som hos de i egenlig Forstand „Hellige“ helt udblæste det naturlige Menneske, syntes uden Evne til at virke forædlende og forfinende paa Sindet. Saa syntes snarere Tvivlen at besidde en saadan Genfødelsens Kraft. Naar han søgte at opgøre for sig selv, hvilken Betydning hans Bekendtskab med Pastor Fjaltring foreløbig havde haft for ham, fandt han den netop deri, at han hos denne havde fundet Trøst for den Tvedelthed i sin Natur, den Mangel paa Evne til at falde til Hvile i en bestemt formet Livsanskuelse, som ofte havde gjort ham saa modløs. I sin Tale kom Pastor Fjaltring altid tilbage til Tvivlen som Troens nødvendige Forudsætning, dens „vellystfulde, evigt undfangende Moderskød“. Som Dagen fødtes af Natten og denne igen af Dagen, og som alt Liv paa Jorden fremkaldtes af dette Vekselstil mellem Mørke og Lys, saadan betingedes ogsaa det religiøse Liv af et uafhjælpeligt Modsætningsforhold, der ved sine Brydninger vedligeholdte Sjælens Uro. En Tro, som ikke bestandig fornyedes gennem Tvivl, var en livløs Ting, et Kasteskaft, — en Krykke, ved